



Türi valla 2023. a. eelarve eelnõu

Kati Nõlvak

Vallavanem

29.12.2022

Peamised sõnumid:

- Väärtustame inimest. Võrreldes kõrval KOVidega ei pea me tegema palgakärpeid (NB! Lisaks alampalगतõus, õpetajate palगतõus).
- Majanduskulude kogutõus 6,9% võrreldes 2022.a eelarvega.
- Peamised investeeringud on seotud tulevaste jooksvate kulude kokku hoidmisega.
- Kulude prognoosis on arvestatud 2022.a. eelarve täitmist, laekunud avaldusi ning erinevate läbirääkimiste tulemusi.



Eelnõus kajastub, ei kajastu

Kajastub:

- Novembriks teada olnud tasandus- ja toetusfondi vahendid (võib veel muutuda).
- Miinimumpalga tõus 725 euron.
- Õpetajate palga muutused, palga alammäära tõus 23,9% (1412-lt 1749-le), millele on lisatud diferentseerimise fondi 17%. Õpetaja arvestuslik keskmine palk tõuseb kuni 2048 euron.
- Tulumaksu arvestuslik tõus 12,79% võrreldes 2022.a eelarve täitumisega.

Ei kajastu:

- Uue perioodi kõikide projektide tulud ja kulud (arvestame siis, kui lepingud sõlmitud).

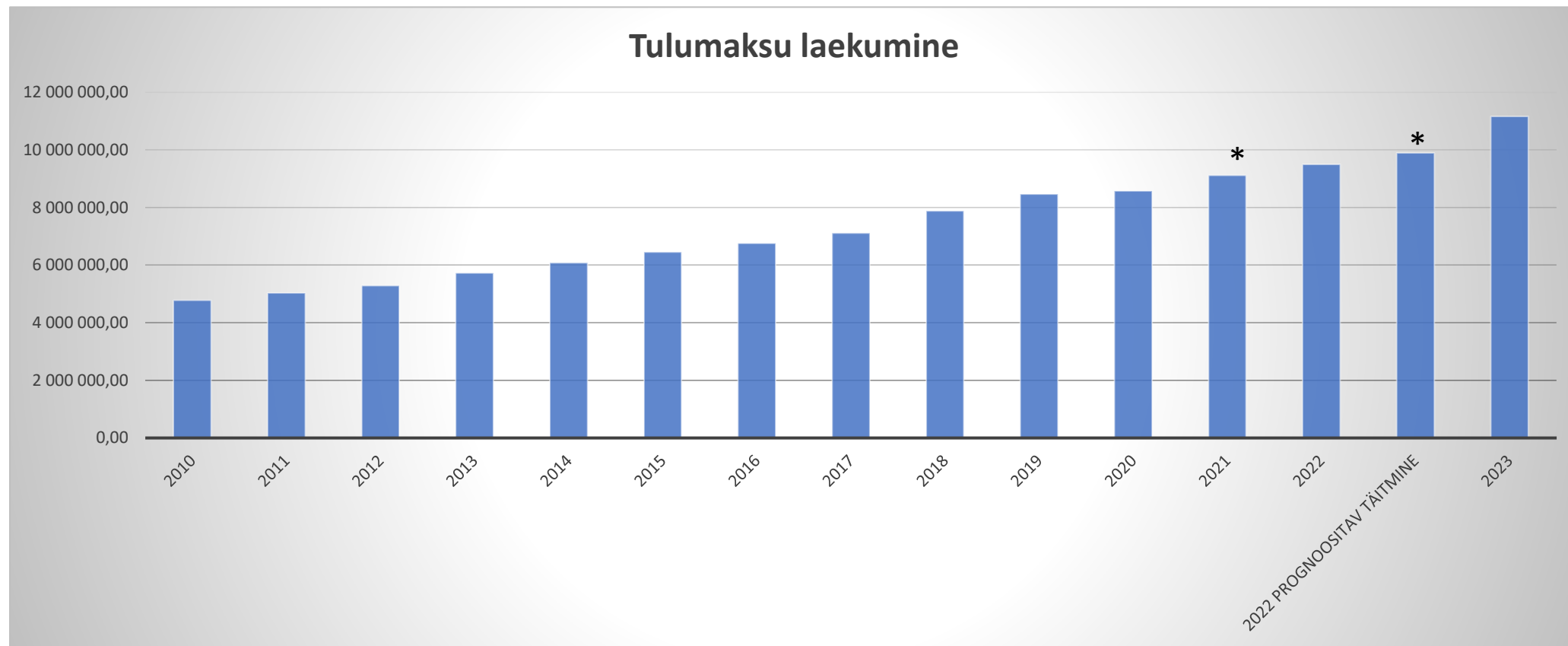


Tulumaks (füüsilise isiku tulumaks e. FIT)

Aasta	FIT	Muutus %
2012	5 281 317,00	0,00
2013	5 721 487,00	8,33
2014	6 083 516,00	6,33
2015	6 450 589,00	6,03
2016	6 757 227,00	4,75
2017	7 114 646,00	5,29
2018	7 881 161,00	10,77
2019	8 462 685,00	7,38
2020	8 574 105,00	1,32
(reaalne laekumine) 2021	9 112 250,00	6,28
2022	9 494 000,00	4,19
2022 prognoositav täitmine	9 894 235,00	8,58
2023	11 160 151,00	17,55*



FIT laekumine ja prognoos

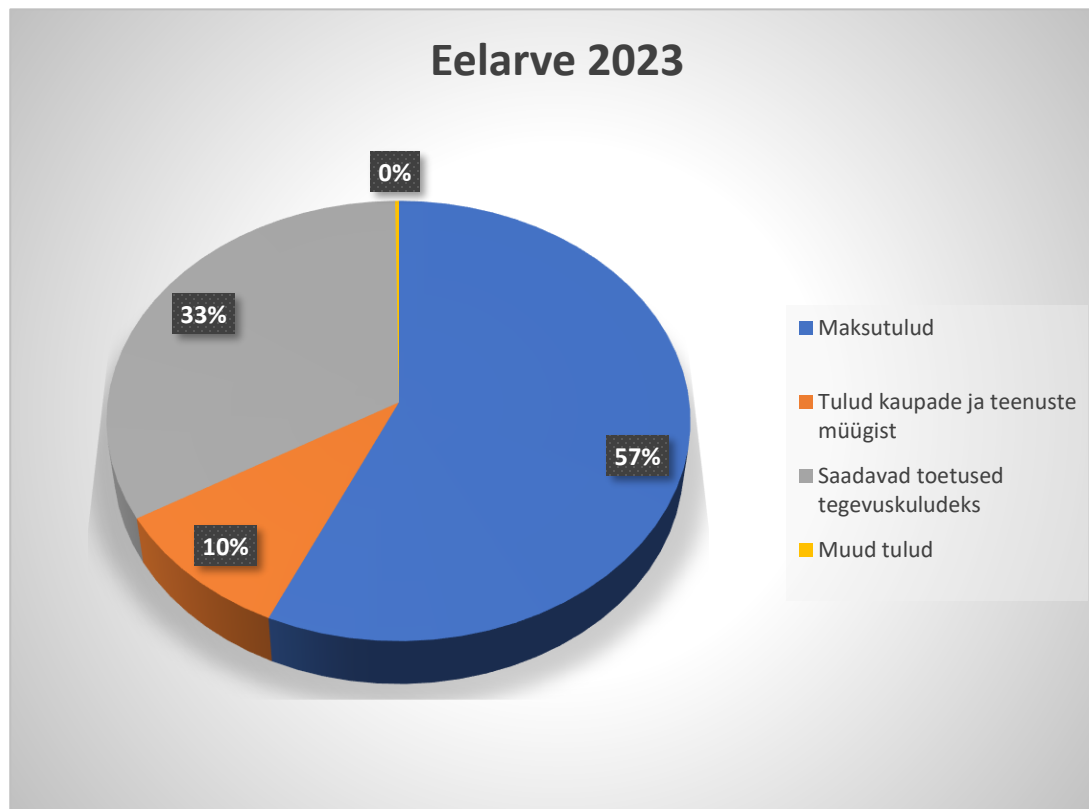


*2022.a. on 27.dets seisuga laekunud 13,7% rohkem võrreldes 2021.a. täitmisega



Põhitegevuse tulud (eelarve konto lõikes)

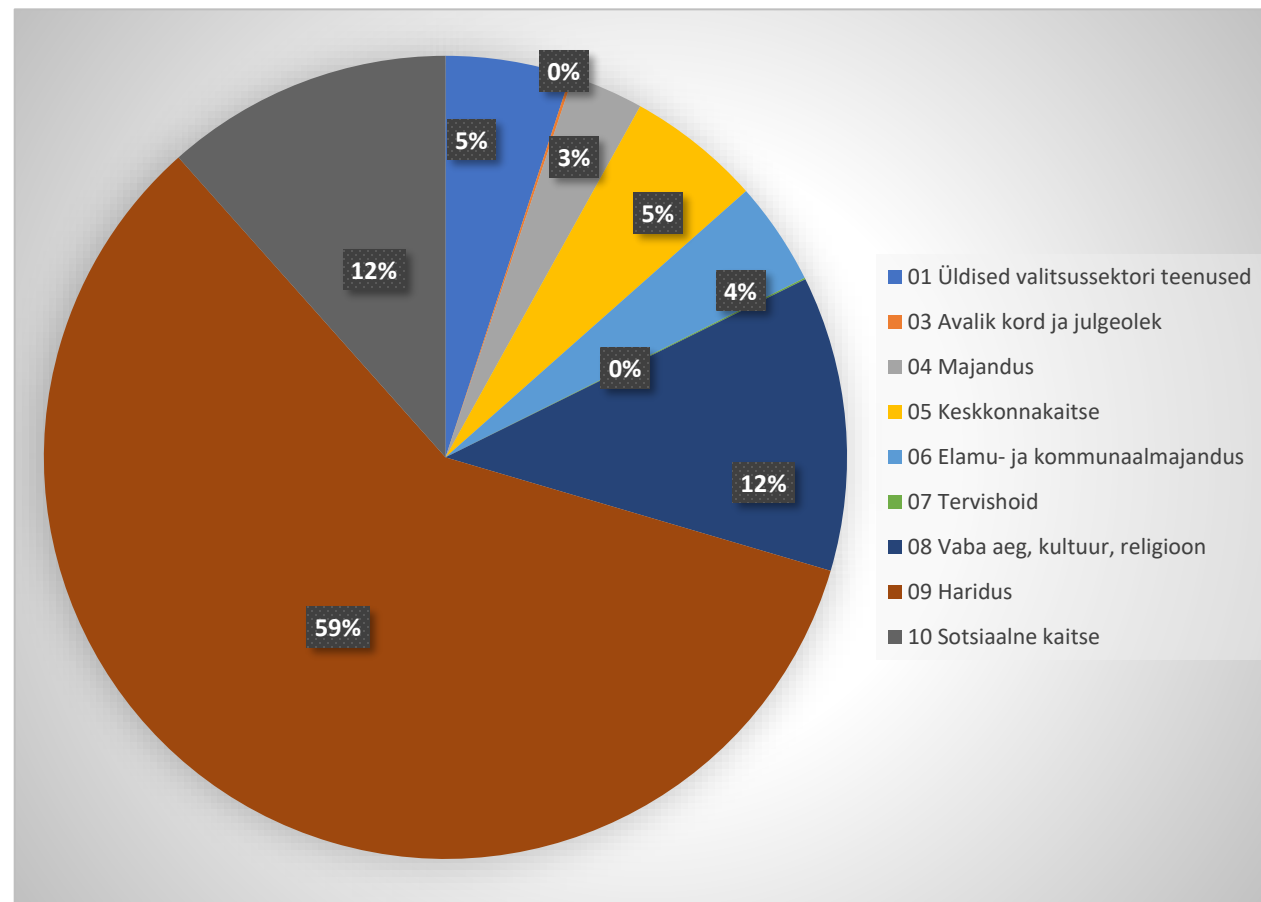
- Maksutulud 11,7 mln;
- Tulud kaupade ja teenuste müügist 2 mln;
- Saadavad toetused tegevuskuludeks 6,8 mln;
- Muud tulud 0,05 mln.



TÜRI VALD

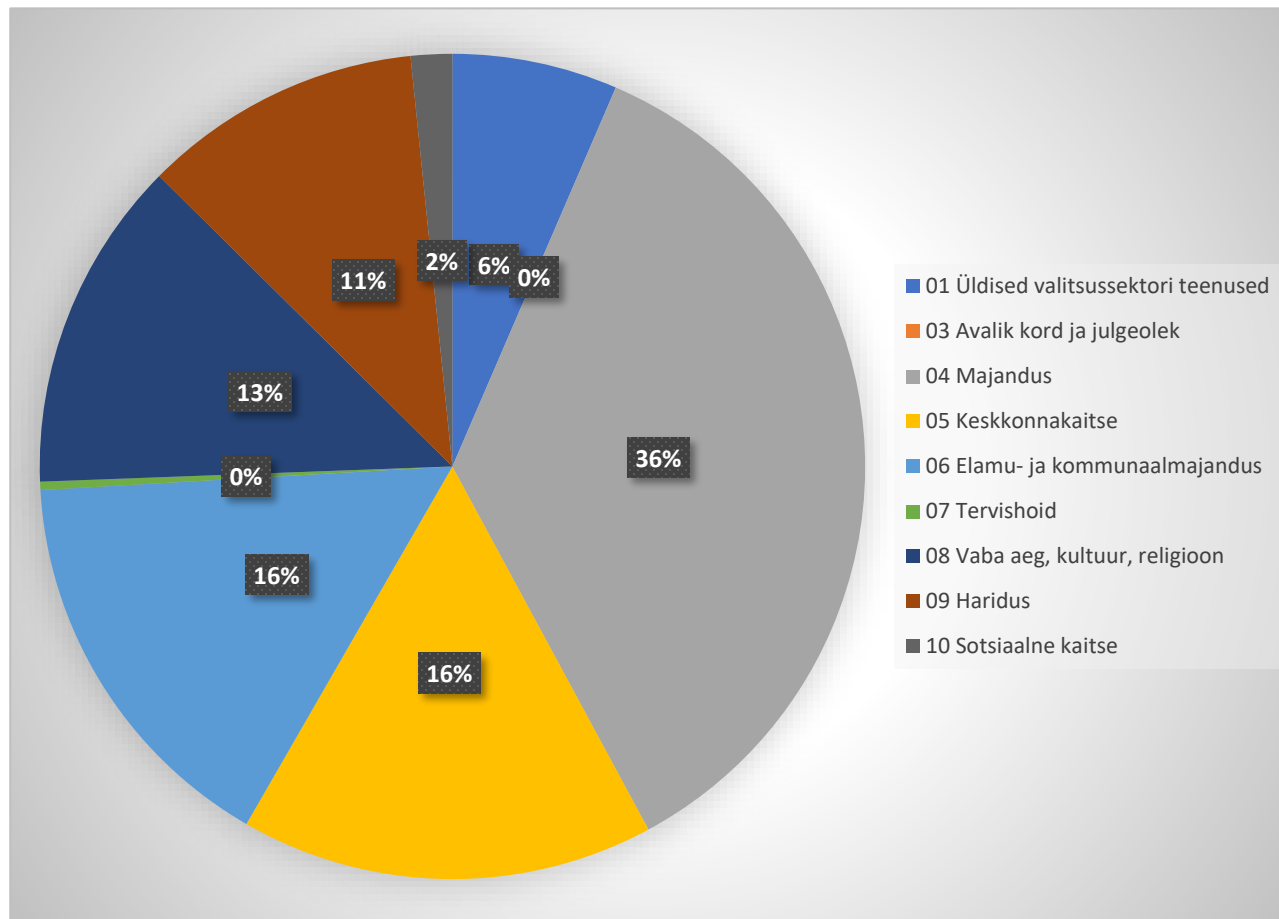
Põhitegevuse kulud valdkondade lõikes

- Üldised valitsussektori teenused 1,0 mln
- Avalik kord ja julgeolek 0,02 mln
- Majandus 0,57 mln
- Keskkonnakaitse 1,07 mln
- Elamu- ja kommunaalmajandus 0,82 mln
- Tervishoid 0,012 mln
- Vaba aeg, kultuur, religioon 2,36 mln
- Haridus 11,72 mln
- Sotsiaalne kaitse 2,3 mln



Investeermistegevused valdkondade lõikes

- Üldised valitsussektori teenused 0,12 mln
- Majandus 0,66 mln
- Keskkonnakaitse 0,3 mln
- Elamu- ja kommunaalmajandus 0,29 mln
- Tervishoid 0,006 mln (6014 eurot)
- Vaba aeg, kultuur, religioon 0,24 mln
- Haridus 0,20 mln
- Sotsiaalne kaitse 0,03 mln



Finantseerimistegevus

- Hetkel on 16 laenulepingut (seletuskiri lk 44, lisa 1):
 - 7 lepingu intressimäär on tõusnud rohkem kui 1,8% (L32, L31, L29, L27, L21, L18, L17)
 - Väiksema jäägiga laenude maksed on lepingute kaupa tõusnud mõne saja euro kaupa kuus ja mõju ei ole väga suur.
 - 2020 aastal võetud laenude muutus on kõige suurem, nt kui septembris oli laenu L31 intressimakse 3428 eurot, siis novembris 8583 eurot.
 - L32 laenu intressimakse 1547 eurot ja novembris juba 4353 eurot.
 - Laenu intressimaksete senine planeering 2023. a eelnõus tuleb lugemiste vahel üle vaadata ja suurendada vastavalt novembrist kehtima hakanud intressimäära muutustega.

Eelarve võrdlus eelarvestrateegiaga

	2023 strategias	eelarve	vahe
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	19 726 609,00	20 626 553,00	-899 944,00
Maksutulud	10 640 151,00	11 710 151,00	-1 070 000,00
Füüsilise isiku tulumaks	9 054 240,00	11 160 151,00	-2 105 911,00
Maamaks	550 000,00	550 000,00	0,00
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 941 300,00	2 007 576,00	-66 276,00
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 115 158,00	6 861 626,00	253 532,00
Tasandusfond (lg 1)	1 113 292,00	1 113 292,00	0,00
Toetusfond (lg 2)	4 979 446,00	5 465 560,00	-486 114,00
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 022 420,00	282 774,00	739 646,00
Muud tegevustulud	30 000,00	47 200,00	-17 200,00
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	18 143 712,00	19 915 386,00	-1 771 674,00
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 614 653,00	1 475 937,00	138 716,00
Muud tegevuskulud	16 529 059,00	18 439 449,00	-1 910 390,00
sh personalikulud	10 604 184,00	12 308 107,00	-1 703 923,00
sh majandamiskulud	5 774 875,00	6 048 742,00	-273 867,00
sh muud kulud	150 000,00	82 600,00	67 400,00
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 582 897,00	711 167,00	871 730,00



TÜRI VALD

Kuidas edasi?

- Juhtivkomisjon on eelarve- ja arenduskomisjon
- Pärast esimest lugemist ja vallaeelarve eelnõu avalikustamist on vallavolikogu alalistel komisjonidel ning isikutel õigus esitada vallaeelarve eelnõusse muudatuste tegemiseks ettepanekuid.
- Vallaeelarve eelnõu muutmise ettepanekutele, mis tingib ettenähtud tulude või kulude vähendamise, suurendamise või ümberpaigutamise, lisatakse algataja põhjendused ja arvutused kavandatavate muudatustega kaasnevate väljaminekute ja nende katteallikate kohta. Püsiva iseloomuga väljaminekute korral kirjeldatakse mõju vähemalt kolmele eelseisvale eelarveaastale.
- Rahandusosakond teeb koondi ja esitab selle vallavalitsusele seisukoha võtmiseks.
- Koond koos vallavalitsuse seisukohtadega läheb juhtivkomisjonile. Juhtivkomisjoni arutelu järgselt esitab eelarve- ja arenduskomisjon koondi vallavolikogule teiseks lugemiseks.
- Vallavolikogu hääletab kõik laekunud ettepanekud läbi.
- Eelarve on võimalik vastu võtta ka teise lugemisega. Teise ja kolmanda vahel võib teha vaid seletuskirja parandusi/täiendusi ning lisada sihtotstarbelisi laekumisi.
- Volikogu otsustab kas on vaja kolmandat lugemist. Teise ja kolmanda lugemise vahel võib sisse viia ainult sihtotstarbelisi laekumisi ning täiendada seletuskirja. Muid muudatusi sisse enam viia ei tohi.



Millised on teie
küsimused/
tähelepanekud?

Ettepanek:
katkestada esimene lugemine.





Täna kuulamast!

Kati Nõlvak

Vallavanem

29.12.2022